

Spesialundervisning for voksne

Voksne som har rett til grunnskoleopplæring, kan også ha rett til spesialundervisning. Det er behovet som avgjør om voksne elever har rett til spesialundervisning eller ikke. PP-tjenesten vurderer behovet.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 27.10.2022

Rettleiaren Spesialundervisning for voksne

I [retteiaren Spesialundervisning for voksne](#) gir vi en oversikt over regelverket om den voksne elevens rett til spesialundervisning. Dette gjelder blant annet vilkårene for hvem som har rett til spesialundervisning og hva slags hjelp eleven har rett til å få.

Andre nyttige sider

[Spesialundervisning for voksne – saksgang](#)

[Maler – spesialundervisning for voksne](#)

[Spesialpedagogikk og tilrettelegging: Hvem gjør hva?](#)

[PP-tjenesten \(PPT\)](#)

Voksne i grunnskoleopplæring kan ha rett på spesialundervisning ut fra to kriterier.

Det ene kriteriet er at den voksne eleven ikke har tilstrekkelig utbytte av den ordinære opplæringen i voksenopplæringen.

Det andre kriteriet er at den voksne eleven har behov for å utvikle eller vedlikeholde grunnleggende

ferdigheter. Det kan være aktuelt dersom eleven etter å ha fullført videregående opplæring fortsatt trenger opplæring, eller har fått en skade eller en sykdom og trenger hjelp for å fungere i det daglige.

Begge kriteriene for å motta spesialundervisning krever at PP-tjenesten gjør en sakkyndig vurdering, og at kommunen fatter et enkeltvedtak.

Kommunens ansvar

Kommunen skal

- høre hva eleven mener før de tar avgjørelser som gjelder ham eller henne
- vurdere om eleven har behov for spesialundervisning
- be PP-tjenesten om å gjøre en sakkyndig vurdering hvis eleven eller vergen ber om det, eller hvis voksenopplæringen mener at det er et behov for spesialundervisning
- fatte et enkeltvedtak som sier om eleven skal få spesialundervisning eller ikke, og hva spesialundervisningen skal bestå i
- utarbeide en individuell opplæringsplan (IOP)
- gi spesialundervisning slik det er beskrevet i enkeltvedtaket og i IOP-en
- lage en skriftlig rapport om spesialundervisningen og utviklingen til den voksne eleven en gang i året

Involvering av eleven

Voksne som får grunnskoleopplæring

- kan kreve at voksenopplæringen undersøker om de har behov for spesialundervisning
- skal bli involvert og si ja til at PP-tjenesten gjennomfører en sakkyndig vurdering og at kommunen fatter et enkeltvedtak
- skal få en skriftlig rapport en gang i året om spesialundervisningen de mottar, og en vurdering av hvordan de utvikler seg
- kan klage på vedtaket om spesialundervisning

Hvis eleven har en verge, har vergen de samme rettighetene som eleven selv.

Retten til spesialundervisning for voksne er regulert i opplæringsloven § 4A-2.

Informasjon til den voksne eleven

Informasjonsarket om spesialundervisning for voksne er oversatt til ulike språk.

[Bokmål \(pdf\)](#)
[Nynorsk \(pdf\)](#)
[Nordsamisk \(pdf\)](#)
[Sørsamisk \(pdf\)](#)
[Lulesamisk \(pdf\)](#)
[Engelsk \(pdf\)](#)
[Ukrainsk \(pdf\)](#)
[Russisk \(pdf\)](#)
[Spansk \(pdf\)](#)
[Tysk \(pdf\)](#)
[Fransk \(pdf\)](#)
[Litauisk \(pdf\)](#)
[Latvisk \(pdf\)](#)
[Polsk \(pdf\)](#)
[Rumensk \(pdf\)](#)
[Albansk \(pdf\)](#)
[Arabisk \(pdf\)](#)
[Dari \(pdf\)](#)
[Farsi \(pdf\)](#)
[Pashto \(pdf\)](#)
[Somali \(pdf\)](#)
[Swahili \(pdf\)](#)
[Tigrinja \(pdf\)](#)
[Tyrkisk \(pdf\)](#)
[Urdu \(pdf\)](#)
[Vietnamesisk \(pdf\)](#)
[Sorani \(pdf\)](#)